

Dialognotat som grunnlag for dialog mellom kjøpere av kunstgress og tilbydere av kunstgressflater, -kunstgressanlegg og tilhørende løsninger.

Dialogen har til hensikt å påvirke markedet og leverandører av kunstgressløsninger til å utvikle og tilby mer miljøvennlige løsninger uten miljøgifter og plast som kan ha uheldig effekt for naturen.

Markedet vil møte flere kjøpere av og aktører som finansierer kunstgress. Disse vil spesielt gå foran for å sette krav om mer miljøvennlige løsninger:

Akershus fylkeskommune
Hordaland fylkeskommune
Østfold fylkeskommune
Trøndelag fylkeskommune
Statsbygg
Bergen kommune
Bærum kommune
Fredrikstad kommune
Kristiansund kommune
Oppegård kommune
Trondheim kommune
Lillehammer kommune

Markedet inviteres til dialogkonferanse

15. mai kl 10-15 på Ullevål Stadion, Sognsveien 75A, Oslo

[Påmelding her, snarest og senest helst innen 10. mai \(det er gratis å delta\).](#)

Målgrupper for dialogkonferansen er:

- Leverandører kunstgress og kunstgressanlegg (produsenter kunstgress og underleverandører/råvarer til disse, forhandlere / agenter, anleggs-entreprenører)
- Kjøpere av kunstgress (kommuner, statlige virksomheter, idrettslag, andre private)
- Øvrige myndigheter med ansvar for miljø. Planlegging og spillemidler og finansiering.
- FoU-miljø

Dialogen gjennomføres i samarbeid med FoU-prosjektet KG 2021 ved Senter for Idrettsanlegg og Teknologi / NTNU, Norges Fotballforbund og Nasjonalt program for leverandørutvikling.

KG 2021

**Innovative
anskaffelser**

Nasjonalt program for
leverandørutvikling

Behovet for mer miljøvennlige kunstgress-løsninger i Norge

Det finnes 1700 fotballbaner med kunstgress i Norge. Hvert år rehabiliteres eller erstattes 100-150 baner. I tillegg kommer kunstgress brukt på andre områder som i parkanlegg og anlegg for andre idretter.

Offentlige byggherrer, som ønsker mer miljøvennlige kunstgressbaner i denne markedsdialogen, skal anskaffe mange nye kunstgressbaner, samt at de skal rehabiliterer gamle. Det er også etterspørsel fra idrettslag. På dialogkonferansen vil du få presentert flere av disse prosjektene.

Kunstgressbaner med gummigranulat er en betydelig kilde til mikroplast i Norge. Størsteparten av gummigranulatene er laget av gjenvunnet bildekk, og kan derfor også inneholde ulike miljøgifter som PAH, ftalater, tungmetaller og fenoler. Det anslås at 10 prosent av gummigranulatene havner utenfor banen hvert år, p.g.a snømåking, avrenning og at de fester seg til sko og klær. I Norge utgjør dette ca. 1500 tonn mikroplast generert per år (Kilde: Miljødirektoratet og Mepex, 2016).

Det er ønskelig at markedet utvikler kunstgress som medfører mindre CO₂-utslipp, som har materialer som kan gjenvinnes og som ikke inneholder skadelige kjemikalier og tungmetaller. Leverandørene bes også synliggjøre ombruk av de ulike elementene ved produktet som selve gresset, underlaget etc.

Noen kjente alternativer til kunstgress med gummigranulat er bruk av kork eller sand som innfyll istedenfor. Det finnes også kunstgress uten innfyll, men pr i dag er ikke dette lagt i Norge.

Offentlige byggherrer ønsker å etterspørre nye kunstgressløsninger som samlet har minst mulig negative konsekvenser for miljøet og som samtidig har god funksjon for menneskene som bruker kunstgresset.

Funksjon og ytelse for øvrig til kunstgress brukt på fotballbaner

I tillegg til å ivareta miljøhensyn må kunstgresset som tilbys være funksjonelt for den aktuelle bruken. Dette gjelder både med hensyn til funksjoner for spillet og til å minske skader og slitasje på spillerne/brukerne. Fotballbaner må ha god idrettslig kvalitet. Det kan antageligvis være ulik kvalitet på kunstgresset avhengig av type bruk og ulike brukergrupper (toppottball eller breddefotball).

Egenskaper ved nye kunstgress-løsninger må være enkelt vedlikehold, lave vedlikeholds- og levetidskostnader, samt være minst mulig plasskrevende (f.eks. at det ikke er behov for arealer rundt banen som skal lagre innfyllsmaterialer). Slike egenskaper bør kunne dokumenteres.

Hva ønsker vi innspill og tilbakemeldinger på fra leverandørene?

Vi ønsker å påvirke markedet til å utvikle og tilby mer miljøvennlig kunstgress. Kundene ønsker kjennskap til hvilke miljøvennlige løsninger som finnes, på kort og lengre sikt. Hva kreves eventuelt av utvikling for å tilby mer miljøvennlige løsninger? På hvilken måte kan etterspørselen rettes?

Offentlige byggherrer eller idrettslag med økonomisk støtte fra det offentlige må følge Lov og Forskrift om offentlige anskaffelser og utarbeide konkurranser som legges ut i markedet.

Byggherrene vil bli bedre bestillere av kunstgress, og trenger å utarbeide konkurransegrunnlag som etterspør de mest optimale løsningene, og på riktig måte. Det kan også bli etterspørsel etter nye og innovative kunstgressløsninger som innbefatter utvikling.

Vi vil gjerne ha tilbakemeldinger på hvordan konkurransegrunnlagene bør utformes for at oppdragsgiverne kan få de beste løsningene for miljøet. F.eks. hvordan tildelingskriterier som skal ta hensyn til beste forhold mellom pris og kvalitet kan ta hensyn til produktets levetid (både funksjon og produktkvalitet), vedlikehold, ombruk, materialgjenvinning etc. Vi bør diskutere i hvilken grad produsentene bør ha et ansvar for produktet etter levering, både med hensyn til garanti og avhending.

Difi (Direktoratet for forvaltning og IKT) arbeider med å lage en veileder for anskaffelse av kunstgress, og innspillene fra leverandørene på denne dialogkonferansen vil være nyttig i dette arbeidet.

Tentativt program dialogkonferanse (det vil bli utarbeidet et mer detaljert program etter hvert):

10.00 Oppstart og velkommen

10.20 Hvorfor er dagens kunstgressbaner et problem? Miljøperspektivet.

10.50 Presentasjon av behovet for nye, miljøvennlige løsninger kunstgress.
Offentlige oppdragsgivere presenterer nye anlegg og rehabilitering av gamle.

12.00 Lunsj

12.45 Dagens og morgendagens løsninger, potensial og utvikling.
Hva finnes i dag, og hva er mulig å kjøpe om noen år?

13.45 Hvordan anskaffe miljøvennlige kunstgressbaner?
Hvordan gjør de det i Sverige?
Hva bør vi etterspørre og tildele på når det gjennomføres konkurranser på kunstgress(-anlegg)?

14.15 Hvordan kan virkemiddelapparatet, støtteordninger og spillemidler bidra med for å sette fart på utvikling og etablering av mer miljøvennlig kunstgress?

14.45 – 15.00 Avrunding og veien videre